

NOTAT

ØKONOMISK BISTAND TIL UDARBEJDELSE AF VARMeprojekt MV.

1. INDLEDNING, INDHOLDSFORTEGNELSE OG SAMMENFATNING

1.1 Indledning

Svendborg Kommune ønsker belyst, om kommunen må yde finansiel bistand til udarbejdelse af et projektforslag for varmforsyning og til eventuel stiftelse af et varmeandelsselskab ("varmeamba").

Det ønskes dels belyst i forhold til at oprette en pulje, som fjernvarmeværker og eventuelt et kommende varmeamba kan søge, dels via den kommende Grøn Pulje.

1.2 Indholdsfortegnelse

1.	INDLEDNING, INDHOLDSFORTEGNELSE OG SAMMENFATNING	1
1.1	Indledning	1
1.2	Indholdsfortegnelse	1
1.3	Sammenfatning	2
1.3.1	Kommunens udarbejdelse af projekter	2
1.3.2	Andre udarbejder projektforslag	3
1.3.3	Pulje til betaling for projektudarbejdelse	4
1.3.4	Stiftelsesomkostninger	4
1.3.5	Eventuel hjemmel i kommunalfuldmagten	4
1.3.6	Grøn Pulje	4
1.3.7	Udbuds- og statsstøtteregler	5

2.	VARMEFORSYNINGSLovens REGLER	5
2.1	Regler om økonomi og om drift af varmforsyning	5
2.2	Regler om varmeplanlægning	5
2.2.1	Udarbejdelse af projekter	5
2.2.2	Omkostninger til at udarbejde projekter	6
3.	KOMMUNENS MULIGHEDER I MEDFØR AF VARMEFORSYNINGSLoven MED HENSYN TIL VARMEPROJEKTER	7
3.1	Kommunen kan lade udarbejde et projekt og kan tage stilling til godkendelse af projektet	7
3.2	Samarbejde og inddragelse af relevante parter	7
3.2.1	Forarbejderne	7
3.2.2	Kommunens praktiske muligheder med hensyn til samarbejde mv.	8
3.2.3	Oprettelse af pulje	9
3.3	Påbud om udarbejdelse af et projekt	10
3.4	Udførelse af projektet	11
3.5	Omkostninger til stiftelse af en varmforsyning	11
4.	KOMMUNALFULDMAGTENS PRINCIPPER	12
5.	EVENTUEL ANVENDELSE AF KOMMUNALFULDMAGTEN	12
5.1	Indledning	12
5.2	Udarbejdelse af projekter	12
5.3	Stiftelse af et varmeamba	13
6.	UDBUDSREGLER OG STATSSTØTTEREGLER	13
7.	GRØN PULJE	14
7.1	Virksomhed	14
7.2	Grønne tiltag	14
7.3	Stiftelsesomkostninger	14
7.4	Prioritering af uddelinger	14
7.5	Sammenfatning	15

1.3 **Sammenfatning**

1.3.1 *Kommunens udarbejdelse af projekter*

Kommunen kan selv udarbejde et projektforslag og afholde omkostningerne herved, og kommunen kan godkende projektet, uden at der er tale om myndighedsinhabilitet.

Kommunen kan i den forbindelse indgå privatretlig aftale med fx et ingeniørfirma for at få det til at udarbejde projektforslaget for kommunen.

Det er ligeledes muligt for kommunen at samarbejde om udarbejdelse af et projektforslag både med bestående varmforsyninger og lokale grupper. Kommunen kan således inddrage andre i dette arbejde, herunder lokale "ildsjæle", på den måde kommunen finder det hensigtsmæssigt.

Kommunen har principielt i forhold til visse projekter en vis handlepligt. Det påhviler således kommunen særligt at drage omsorg for, at der bl.a. udarbejdes projekter for nye forsyningsområder.

1.3.2 *Andre udarbejder projektforslag*

Alle kan tage initiativ til at udarbejde et projektforslag og forelægge det for kommunen til godkendelse.

Der er ikke noget til hinder for, at kommunen indgår en dialog med potentielle initiativtagere for at høre, om de vil udarbejde et bestemt projektforslag. Kommunen kan i så fald overlade udarbejdelse af projektforslaget til andre, fx en bestående varmforsyning.

Denne fremgangsmåde kan især være oplagt, hvis det kan forventes, at det senere vil være denne varmforsyning, der vil gennemføre projektet, hvis det godkendes. Varmeforsyningen vil i så fald have en naturlig interesse i at have indflydelse på udarbejdelsen og udformningen af projektforslaget.

Spørgsmålet er, om det kan ligge i forlængelse af kommunens handlepligt, at kommunen (eventuelt delvist) dækker omkostningerne til udarbejdelse af et projektforslag, hvis kommunen vælger at overlade udarbejdelsen til andre i stedet for at stå for det selv.

Vi vurderer, at det sandsynligvis kan aftales, at kommunen betaler omkostningerne herved. Det vil være særligt nærliggende at aftale det, hvis projektet ikke gennemføres. En varmforsyning kan dog i så fald også indregne omkostningerne i sine varmepriser over for hidtidige varmemefbrugere. At varmforsyningen har mulighed for at dække omkostningerne, udelukker dog ikke, at kommunen betaler omkostningerne.

En kommune kan antagelig også overlade udarbejdelsen af et projekt til en lokal organisation, fx en grundejerforening, og påtage sig at betale omkostningerne.

Det er mere tvivlsomt, om kommunen kan overlade opgaven med udarbejdelse af et projektforslag til en lokal gruppe ildsjæle og samtidig betale omkostningerne herved. Hvis kommunen vil indgå aftale herom, må det antages at kræve en vis fasthed i organisationsform. Kommunen bør desuden kunne begrunde, hvorfor opgaven overlades til netop denne gruppe.

1.3.3 *Pulje til betaling for projektudarbejdelse*

Muligvis hjemler loven, at der af kommunen oprettes en pulje med midler til at udarbejde varmeprojekter, som kommunen ellers ikke forventer udarbejdet og ikke mindst gennemført.

Der vil skulle opstilles en række betingelser for en sådan pulje.

Hvis kommunen kan betale for udarbejdelse af et projekt, er det nærliggende at antage, at dette også kan gøres via en sådan pulje, der kan have til formål at finde en egnet til at forestå denne udarbejdelse.

Da vi ikke er bekendt med praksis herom, er vores vurdering behæftet med en vis tvivl.

1.3.4 *Stiftelsesomkostninger*

Efter varmforsyningsloven må kommunen ikke betale for stiftelsen af et varmeamba.

Der vil ikke i varmforsyningsloven være hjemmel til, at midlerne fra en pulje kan bruges til stiftelse af et varmeamba.

1.3.5 *Eventuel hjemmel i kommunalfuldmagten*

I det omfang, der ikke er hjemmel til at oprette en sådan pulje, er det ret nærliggende, at en sådan pulje kan være hjemlet i kommunalfuldmagten.

Det kan næppe helt udelukkes, at der i kommunalfuldmagten i særlige tilfælde kan være hjemmel til, at kommunen afholder stiftelsesomkostninger til et varmeamba. Det kan have betydning, om kommunen deltager som andelshaver.

Det er dog ganske tvivlsomt.

Det må i hvert fald kræve, at det må anses for den eneste måde at få gennemført fjernvarme på i et område, som kommunen ønsker forsynet med fjernvarme.

1.3.6 *Grøn Pulje*

Den Grønne Pulje, som kommunen påtænker, vil kunne støtte grønne tiltag. Det kan være et projekt om fjernvarme uden fossile brændsler.

Det vil afhænge af kommunens udformning og fortolkning af begrebet virksomhed, om et varmeamba vil kunne få tildelt midler fra Grøn Pulje.

Det vil kræve en utvetydig angivelse i regelsættet for Grøn Pulje, hvis midler fra Grøn Pulje skal kunne anvendes til stiftelsesomkostninger for et varmeamba.

Med den angivne prioritering af uddelingerne, virker det mindre sandsynligt, at et fjernvarmeprojekt vil kunne opnå midler fra puljen.

1.3.7 *Udbuds- og statsstøttere*

Blot for fuldstændigheden skyld bemærkes, at disse regler selvsagt skal overholdes.

Kommunens dispositioner skal derfor konkret vurderes i forhold til overholdelsen af disse regelsæt.

2. VARMEFORSYNINGSLovens REGLER

2.1 Regler om økonomi og om drift af varmeforsyning

Varmeforsyningsloven bygger generelt på, at varmeforsyning sker til kostpris efter et hvile-i sig-selv princip.

Kommunen skal således ikke yde støtte til varmeforsyning, idet det er varmebrugere, der skal betale omkostningerne. Kommunen må derfor som udgangspunkt heller ikke yde sådan støtte til fx drift af varmeforsyning.

Kommunens mulighed for selv at varetage varmeforsyning, dvs. produktion og distribution, er nøje reguleret i varmeforsyningslovens kapitel 1a, som ifølge lovmotiverne er udtømmende.

2.2 Regler om varmeplanlægning

2.2.1 *Udarbejdelse af projekter*

Udover muligheden for selv at drive varmeforsyning har kommunen som myndighed en væsentlig rolle i varmeplanlægningen efter kapitel 2 i loven.

Der er ikke i forarbejderne anført noget om, at disse bestemmelser er udtømmende.

Efter varmeforsyningslovens § 3 skal kommunen foretage en varmeplanlægning for kommunens område i samarbejde med forsyningselskaber og andre berørte parter.

Efter § 6, stk. 1, skal kommunen drage omsorg for, at der udarbejdes projekter om en række forhold, herunder at et anlæg forsyner et bestemt område. Kommunen har således en vis handlepligt i forhold til de i § 6 nævnte projekter. Kommunens handlepligt vedrører alene udarbejdelse af projektforslag, og ikke gennemførelse af projektet. Det ligger dog i handlepligten, at kommunen som minimum skal behandle de udarbejdede projektforslag.

Det fremgår indirekte af § 6, stk. 2, at kommunen selv kan udarbejde varmeforsyningsprojekter.

Af motiverne til bestemmelserne i § 6 fremgår det tilsvarende, at kommunen kan udarbejde projekter. Det anføres således i motiverne, at for projekter for nye kollektive varmforsyningsanlæg, må det antages, at der typisk vil blive tale om, at kommunen lader projektet udarbejde, og at det vil vedrøre kommunale anlæg.

Det anføres også, at hvis det drejer sig om ud- eller ombygning af eksisterende kollektive varmforsyningsanlæg, kan kommunen overlade projektudarbejdelsen til det pågældende anlæg, hvis der kan opnås enighed herom.

Der er ikke anført noget i motiverne om omkostningerne til at udarbejde projekter.

Efter § 6, stk. 3, kan en kommune påbyde et eksisterende kollektivt varmforsyningsanlæg at udføre et godkendt projekt.

Efter § 8 kan kommunen påbyde et eksisterende kollektivt varmforsyningsanlæg at udarbejde sådanne projekter, som er nævnt i §§ 6 og 7.

Bestemmelserne i varmforsyningsloven om varmeplanlægning suppleres af tilsvarende bestemmelser i projektbekendtgørelsens § 4.

Med de politiske ønsker i 2022 om udrulning af fjernvarme er der øgede politiske krav til kommunernes varmeplanlægning, selvom lovens regler ikke er ændret. Det kan dog ikke udelukkes, at udmøntning af den politiske aftale vil medføre en ændring af reglerne.

Efter § 4 er det kommunen, der skal tage stilling til, om et udarbejdet projektforslag skal godkendes.

2.2.2 *Omkostninger til at udarbejde projekter*

Når kommunen udarbejder et projekt, afholder den i sagens natur som udgangspunkt selv omkostningerne herved. Der er ikke i loven bestemmelser om, at kommunen kan kræve disse omkostninger betalt af andre.

Hvis kommunen også gennemfører et projekt, som kommunen selv har udarbejdet, kan omkostningerne til projektet på sædvanlig måde indregnes i varmepriserne.

Hvis en varmforsyning pålægges at udarbejde et projekt, som varmforsyningen herefter gennemfører, kan omkostninger tilsvarende indregnes i denne varmforsynings varmepriser.

Hvis et projekt ikke gennemføres, afholdes omkostningen som udgangspunkt af den, der har udarbejdet projektforslaget. Det gælder efter retspraksis også, hvis kommunen har påbudt, at projektet skal udarbejdes af en varmforsyning, og projektet efterfølgende ikke godkendes og dermed ikke bliver realiseret. Varmeforsyningen kan i så fald ikke kræve af kommunen, at kommunen dækker omkostningerne.

En varmforsyning vil dog i en sådan situation efter praksis kunne indregne sådanne omkostninger i varmepriserne over for de hidtidige forbrugere.

Der er dog heller ikke noget til hinder for, at kommunen dækker omkostningerne, jf. nedenfor.

3. KOMMUNENS MULIGHEDER I MEDFØR AF VARMEFORSYNINGSLOVEN MED HENSYN TIL VARMEPROJEKTER

3.1 Kommunen kan lade udarbejde et projekt og kan tage stilling til godkendelse af projektet

Hvis kommunen ønsker, at der udarbejdes et bestemt projektforslag, kan kommunen selv lade det udarbejde.

Det fremgår som nævnt indirekte af varmforsyningslovens § 6, stk. 2, og af lovmotiverne, og må antages at gælde alle slags varmeprojekter.

Kommunen kan lovligt afholde omkostningerne hertil.

Efter varmforsyningslovens § 4, er det kommunen, der som myndighed skal tage stilling til, om projektet skal godkendes. Det gælder også, selvom kommunen selv har udarbejdet projektet.

Der er klageadgang til Energiklagenævnet med hensyn til kommunens afgørelse, hvilket mindsker de betænkeligheder, der måtte kunne have med hensyn til kommunens rolle.

Det er fast antaget, at da denne retsstilling er fastlagt i loven, er der ikke tale om myndighedsinhabilitet.

3.2 Samarbejde og inddragelse af relevante parter

3.2.1 Forarbejderne

Efter § 3 kan kommunen inddrage relevante parter, også private parter, i arbejdet med varmeplanlægningen.

Der er ikke i loven stillet særlige krav til kommunen med hensyn til hvordan den opfylder sin forpligtelse efter § 6 til at udarbejde projekter.

I forarbejderne anføres det, at det må antages, at hvis det drejer sig om etablering af nye varmforsyningsanlæg, vil det typisk blive udarbejdet af kommunen, og det vil dreje sig om kommunale anlæg.

For om- og udbygning af eksisterende anlæg kan kommunen, hvis der kan opnås enighed herom, overlade projektudarbejdelsen til (ejerens af) det pågældende anlæg.

Der er kun tale om antagelser og med hensyn til typiske situationer, og dermed ikke om en begrænsning af kommunens muligheder.

Det er derfor også således, at kommunen kan overlade udarbejdelsen af et projekt til andre på vilkår, der nærmere aftales.

Der er ikke i denne forbindelse anført noget om omkostningerne til at udarbejde projektet.

3.2.2 *Kommunens praktiske muligheder med hensyn til samarbejde mv.*

På denne baggrund, herunder også bestemmelsen i § 3 om at inddrage relevante parter, må det antages, at kommunen har en betydelig frihed til at inddrage relevante parter i arbejdet også med udarbejdelse af varmeprojekter.

Kommunen kan selv udarbejde projektet, men kommunen kan også købe ydelsen med hensyn til udarbejdelse af et projekt hos et rådgivende ingeniørfirma eller andre, der har ekspertise mv.

Hvis der fx er borgergrupper eller enkeltpersoner, der som "ildsjæle" er meget aktive i arbejdet med at få indført fjernvarme, kan kommunen inddrage disse i kommunens arbejde med at udarbejde varmeprojekter herom, på den måde kommune finder det mest hensigtsmæssigt.

Det gælder uanset om kommunens eget personale udarbejder projektet, eller om kommunen køber ydelsen eksternt.

Kommunen kan overlade det til et bestående kollektivt varmeforsyningsanlæg at udarbejde et projekt. Det fremgår også udtrykkeligt af motiverne.

Der er ikke tale om myndighedsudøvelse, og opgaven kan derfor overlades til andre, uden at det giver problemer med hensyn hertil.

Der er ikke i forarbejderne anført noget om, hvem der skal betale omkostningerne ved udarbejdelsen af projektet, men at kommunen kan nå til enighed med den pågældende om vilkårene for at overlade udarbejdelsen af projektet til denne. Det taler for, at der også kan indgås aftale om, hvem der betaler for projektet, herunder at kommunen betaler helt eller delvist, da det træder i stedet for, at kommunen selv udarbejder projektet og afholder omkostningerne herved.

Kommunen kan formentlig også overlade det til en lokal organisation, fx en grundejerforening, at udarbejde et sådant projektforslag. Det kan ske som et samarbejde med kommunen. Det kan sandsynligvis aftales således, at kommunen betaler omkostningerne til udarbejdelsen, hvis visse betingelser er opfyldt.

Det er mere tvivlsomt, om kommunen helt kan overlade opgaven med udarbejdelse af et projekt til en lokal gruppe ildsjæle. En sådan gruppe vil som nævnt kunne inddrages i kommunens udarbejdelse af et projekt. Gruppen vil også for egen regning kunne udarbejde et projekt ligesom alle andre.

Overladelse af udarbejdelsen af projekt, således at kommunen betaler omkostningerne, vil nok kræve en organisatorisk form af en vis fasthed og størrelse, for at det kan anses for sagligt og økonomisk forsvarligt at overlade udarbejdelsen af et projektforslag til sådanne ildsjæle, samtidig med at kommunen betaler omkostningerne.

Det vil i givet kræve en stærk saglig begrundelse for, at netop denne gruppe selvstændigt skal stå for udarbejdelsen, samtidig med at kommunen betaler omkostningerne.

3.2.3 *Oprettelse af pulje*

Loven indeholder ikke bestemmelser om, at kommunen kan oprette en pulje til betaling af omkostninger ved visse varmeprojekter.

Selvom kommunen kan overlade til andre at udarbejde projekter, er der i forarbejderne kun tænkt på direkte aftaler herom på vilkår, der nærmere aftales.

Ved en pulje vil kommunen på forhånd fastlægge vilkårene.

Det vil kunne være relevant for kommunen at oprette en pulje for at få udarbejdet projekter for bestemte områder, hvor kommunen ellers må forvente, at der ikke vil blive udarbejdet projekter for disse områder.

Det må forudsætte, at kommunen ikke selv ønsker at udarbejde projekterne og finder det mere hensigtsmæssigt, at det gøres af andre med særlige forudsætninger for udarbejdelsen og/eller gennemførelsen. Det kan kommunen træffe en beslutning om på et sædvanligt og sagligt grundlag.

Hvis kommunen derimod selv vil udarbejde projekterne, hvilket vil være fuldt lovligt, jfr. ovenfor under punkt 3.1, er der ikke grund til at overlade det til andre, heller ikke via en pulje.

En sådan pulje kan udbetale midler til udarbejdelsen af projekterne, og der skal være en lige adgang til at søge midlerne, under de betingelser, der opstilles.

Det skal være projekter, kommunen gerne vil have udarbejdet, og som bl.a. belyser de forhold, kommunen ønsker undersøgt, fx muligheden for fjernvarme.

Det kan være en betingelse, at ansøgerne har et særligt engagement i forhold til projektet. Det bør dog nok også kunne være en mulighed at opnå midler fra puljen, at en fjernvarmeforsyning gerne vil undersøge mulighederne for at kunne forsyne området.

Det kan overvejes, om det vil skulle være en betingelse, for at kommunen kan vælge at oprette en sådan pulje, at det ikke er hensigtsmæssigt at give et påbud til en bestående varmeforsyning om udarbejdelse af projektet i medfør af varmeforsyningslovens § 8. Det kan fx være, at området ligger for langt fra bestående forsyninger, og at det bl.a. derfor vil være uinteressant for disse at beskæftige sig med området.

Et påbud efter § 8 er dog et ret vidtgående indgreb, hvilket taler for, at kommunen må kunne vælge mindre indgribende fremgangsmåder, uden at skulle være forpligtet til at udstede påbud.

Det må antages at være lovligt, at kommunen lægger vægt på, om der vil være et sådant engagement i projektet, at det kan bidrage til at få det udarbejdet på en måde, som kan bidrage til at få det gennemført, frem for at det skal påtvinges nogen.

Der er som anført en betydelig metodefrihed for kommunen til at få udarbejdet varmekonstruktioner.

Det er derfor nærliggende at antage, at benyttelse af en sådan pulje, vil kunne være hjemlet i § 6. Vi er dog ikke bekendt med praksis herom, hvorfor der kan være en tvivl.

Der kan derfor være anledning til at undersøge, om benyttelsen af en sådan pulje alternativt kan være hjemlet af kommunalfuldmagten, jfr. herom nedenfor under punkt 5.

3.3 Påbud om udarbejdelse af et projekt

Kommunen kan efter § 8 give påbud til et bestående anlæg om at udarbejde et projekt.

Det er afgjort i retspraksis, at anlægget selv skal betale omkostningerne herved.

Man kan derfor rejse det spørgsmål, om kommunen bør foretrække at give påbud om udarbejdelse af et projekt til dem, som kan gives et sådant påbud, frem for at aftale med andre, at disse udarbejder projektet for kommunens regning.

Betaling af omkostningerne vil i praksis mest have betydning, hvis projektet ikke gennemføres, og der ikke er andre, som omkostningerne kan indregnes over for i varmeprisen.

Formålet med varmforsyningslovens planlægningsbestemmelser, herunder med § 8, er imidlertid at fremme de pågældende planer og ønsker om fjernvarme og ikke at optimere kommunens økonomi.

Kommunen bør derfor kun anvende påbud efter § 8, når det er nødvendigt eller dog det mest hensigtsmæssige, at det pågældende anlæg udarbejder projektet, og anlægget ikke ønsker at gøre det.

Hvis det ikke er mest hensigtsmæssigt, at et af de bestående anlæg udarbejder et projekt for fx et nyt varmforsyningsområde, må kommunen kunne udarbejde projektet selv eller overlade udarbejdelsen til andre, uanset dette omkostningsmæssige aspekt.

3.4 **Udførelse af projektet**

Kommunen kan selv lovligt udføre et godkendt projekt.

Kommunen også efter § 6, stk. 3, påbyde en eksisterende kollektiv varmforsyning at udføre et godkendt projekt.

Loven har ikke nogen bestemmelse om, at varmforsyningen i denne situation skal godtgøre kommunen dens omkostninger til at udarbejde projektet. Da der er tale om et påbud, må der kræves en klar hjemmel, og bestemmelsen om påbud om udførelse kan derfor næppe udstrækkes til et krav om at betale kommunen omkostningerne til at udarbejde projektet.

Da kommunens interesse som varmeplanmyndighed er at få godkendte projekter udført, kan kommunen også ved aftale overlade det til andre at udføre projektet.

Hvis sådanne andre betaler for det færdige projektforslag, hvad det har kostet at udarbejde det, vil de kunne indregne omkostningerne hertil i varmepriserne.

Det må dog også være muligt for kommunen at overlade et af kommunen udarbejdet og godkendt projekt til andre til udførelse, uden at kræve omkostningerne til udarbejdelsen betalt. Det må i særlig grad gælde, hvis det er tvivlsomt, om der vil kunne opnås en acceptabel varmepris ved gennemførelse af projektet.

I den situation vil den udførende have gode grunde til at afslå at betale projektkomkostningerne for at optimere økonomien i projektet mest muligt, og kommunen forsømmer derfor ikke sin pligt til at agere økonomisk ansvarligt, ved ikke at kræve nogen betaling.

3.5 **Omkostninger til stiftelse af en varmforsyning**

Varmeforsyningsloven indeholder ikke bestemmelser om kommunens betaling af omkostninger til stiftelse af en varmforsyning.

Hvis der er tale om et kommunalt forsyningselskab, skal dette afholde omkostningerne. Bortset fra eventuelt kapitalindskud vil omkostningerne henhøre under administration og kunne indregnes i varmepriserne.

Hvis det drejer sig om fx et privat varmeamba, har kommunen ikke hjemmel til at afholde disse omkostninger. Kommunen vil dog kunne betale sådanne omkostninger, i det omfang det er en følge af, at kommunen er andelshaver. Betaling af stiftelsesomkostninger for et varmeamba må bortset herfra også anses for afskåret, selvom midlerne uddeles via en pulje. Kommunen kan via en pulje kun betale for omkostninger til udarbejdelse af projektforslag.

Det samme gælder efter varmforsyningsloven, hvis et sådant varmeamba skal stiftes for at kunne udføre et projekt, som kommunen har ladet udarbejde.

4. KOMMUNALFULDMAGTENS PRINCIPPER

I det omfang der ikke måtte være hjemmel i loven til at gennemføre det, en kommune ønsker, kan der være hjemmel i kommunalfuldmagten.

Kommunalfuldmagten hjemler i visse tilfælde en kommune mulighed for at agere, hvor forholdet ikke er reguleret i lovgivningen.

I det omfang et forhold er reguleret i lovgivningen, kan kommunalfuldmagten derimod ikke give hjemmel.

Det er et grundlæggende krav, at der er tale om en lovlig kommunal interesse.

Der må ikke være tale om at drive erhverv eller om at støtte bestemte erhvervs-virksomheder eller enkeltpersoner, ligesom der skal ske lige behandling af borgerne ud fra saglige kriterier.

5. EVENTUEL ANVENDELSE AF KOMMUNALFULDMAGTEN

5.1 Indledning

Anvendelse af kommunalfuldmagten bliver kun aktuel, i det omfang der er tale om forhold, der ikke er reguleret i varmforsyningsloven.

Som beskrevet under punkt 3 rummer varmforsyningsloven en del regler om udarbejdelse af projekter og afholdelse af omkostningerne herved.

Det er derfor mindre nærliggende, at kommunalfuldmagten finder anvendelse på dette område.

Skulle man imidlertid finde, at en kommune ikke kan benytte reglerne i varmforsyningsloven som beskrevet, eller hvis en kommune ønsker at foretage dispositioner, der ligger ud over det beskrevne, kan anvendelse af kommunalfuldmagten muligvis blive aktuel.

5.2 Udarbejdelse af projekter

Kommunen må efter loven udarbejde et projekt og kan påbyde andre at udføre det.

Det viser, at der er en klar, lovlig kommunal interesse i at få udarbejdet projekter, selvom kommunen ikke skal udføre projektet.

Oprettelse af en pulje som beskrevet i punkt 3.2.3 for at få udarbejdet projekter for bestemte områder, hvor kommunen ellers må forvente, at der ikke vil blive udarbejdet projekter for disse områder, kan muligvis være hjemlet i lovens § 6.

Forudsætninger og betingelser for en sådan pulje vil være som anført under punkt 3.2.3.

5.3 **Stiftelse af et varmeamba**

Som anført ovenfor under punkt 3.5, er der næppe hjemmel i varmforsyningsloven til, at en kommune betaler for stiftelse af et varmeamba.

Kommunen kan ikke selv forestå en sådan stiftelse for private.

Hvis et sådant varmeamba vil have til formål at etablere fjernvarme i et område, hvor kommunen gerne vil have indført fjernvarme, kan kommunen dog siges at have en kommunal interesse i stiftelsen.

Det vil især være tilfældet, hvis der ikke er andre, der vil arbejde for et sådant projekt.

Det normale vil være, at de, der søger om midler fra en kommunal pulje, i forvejen har den fornødne struktur, og at midlerne anvendes til det egentlige formål.

Det kan dog næppe helt udelukkes, at en kommune i vilkårene for en sådan pulje kan anføre, at midlerne også kan anvendes til stiftelse af et amba, som har et givet formål, hvis der ikke ellers er ansøgere, som opfylder betingelserne, uden at der skal anvendes midler på en sådan stiftelse.

Et varmeamba vil ikke have karakter af en erhvervsvirksomhed, som ønsker at optjene overskud, idet den skal drive en hvile-i-sig-selv virksomhed. Normalt vil midler ved opløsning blive udloddet til formålet.

Det er derfor næppe i strid med kommunalfuldmagtens grundregler at yde en sådan støtte.

Det er dog meget tvivlsomt, om kommunalfuldmagten måtte kunne give hjemmel til, at kommunen betaler stiftelsesomkostninger, udover en forholdsmæssig andel, hvis kommunen bliver andelshaver.

6. **UDBUDSREGLER OG STATSSTØTTEREGLER**

En kommune skal generelt opfylde udbudsreglerne og statsstøttereglerne.

Disse krav gælder også for tiltag efter varmforsyningsloven og efter kommunalfuldmagten.

De ovenfor beskrevne muligheder kan derfor kun benyttes, hvis de efter en konkret vurdering overholder disse regler.

Det samme vil gælde for midler fra Grøn Pulje.

7. GRØN PULJE

7.1 Virksomhed

Svendborg Kommune vil efter det oplyste i sine regler for Grøn Pulje stille som betingelser, at der kan søges af foreninger og selvejende institutioner og enkeltpersoner, men ikke der kan ikke gives støtte til virksomheder.

Om der kan gives støtte til et varmeamba, vil bero på en fortolkning, der som udgangspunkt tilkommer kommunen.

Ved en virksomhed forstås normalt en erhvervsdrivende virksomhed, som drives for at opnå avance og overskud.

Et varmeamba vil som nævnt ovenfor normalt drive en hvile-i-sig-selv virksomhed og vil ikke optjene overskud. Af skattemæssige grunde er det også normalt, at et varmeamba ikke udlodder noget til sine medlemmer, heller ikke ved ophør. Eventuelle midler skal anvendes til varmeformål.

Et varmeamba er derfor ikke en typisk erhvervsdrivende virksomhed, men minder mere om en forening.

Det er derfor muligt at fortolke bestemmelserne således, at et varmeamba kan søge. Det er også muligt for kommunen inden for den anførte ramme at præcisere, at et varmeamba og lignende kan søge.

Hvis det er uklart, kan kommunens fortolkning anfægtes af andre, der måtte føle sig forbigået.

7.2 Grønne tiltag

Der kan søges om midler til bl.a. "grønne tiltag".

Det vil bero på en konkret vurdering, om fx et fjernvarmeprojekt kan siges at være et grønt tiltag. Det vil det antagelig kunne være, hvis der ikke benyttes fossile brændsler.

7.3 Stiftelsesomkostninger

Det fremgår ikke af materialet om Grøn Pulje, om midlerne som et led i det grønne tiltag kan anvendes også til stiftelse af et amba, hvis det er enkeltpersoner, der søger om midler fra puljen.

Hvis det ikke fremgår, er det mindre sandsynligt, at midlerne kan anvendes hertil.

7.4 Prioritering af uddelinger

Det fremgår i øvrigt af materialet, at naboer til de projekter, der betaler til den grønne pulje, prioriteres først og andre borgere sidst.

På den baggrund er det ganske tvivlsomt, om det i praksis vil blive aktuelt, at midler fra Grøn Pulje vil kunne blive tildelt et varmeprojekt.

Et varmeprojekt vil typisk ikke dreje sig om det sted, hvor fx vindmøller eller solceller etableres. Disse etableres således normalt længst muligt fra naboer, medens fjernvarme kræver ret tæt bebyggelse for at være økonomisk gennemførlig.

7.5 **Sammenfatning**

Det vil afhænge af kommunens fortolkning af bestemmelserne om et varme-amba vil kunne få udbetalt midler.

Det vil være muligt for kommunen at udforme reglerne således, at et varme-amba kan komme i betragtning.

Betingelsen om grønne tiltag må forventes at kunne opfyldes.

Der vil næppe kunne uddeles midler til stiftelsesomkostninger ved stiftelse af et varmeamba, medmindre dette tilføjes til bestemmelserne og Grøn Pulje og anføres meget tydeligt.

Med den prioritering af midler, der skal ske, er det mindre sandsynligt, at et varmeprojekt vil kunne opnå tildeling af midler.

Hellerup
Horten, 13. september 2022

Klavs V. Gravesen

Egil Worm